

NL en Corona: langzaam, laat en levensgevaarlijk

Posted on 10 oktober 2020 by Eduard Bomhoff

Premier Rutte, minister De Jonge, RIVM en GGD zijn vastgelopen. Besmettingen per miljoen mensen zijn extreem hoog, en de ziekenhuizen gaan andere operaties weer uitstellen.

De Nederlandse daadkracht bleek deze week zwakker dan in de drie nabuurlanden waar het aantal besmettingen even hoog is: in Brussel mag je buitenshuis al geen kop koffie meer bestellen, Parijs heeft alle café's gesloten en in Schotland en Noord-Engeland gaat de horeca op slot. Nederland loopt achter.

Als we moesten beslissen over één enkele maatregel tegen covid-19 zouden we nu wel weten wat helpt. Toen het lang geleden ging om minder auto-ongelukken kwam er snel een consensus over twee maatregelen: verplichte gordels en controle op alcohol. Dat waren niet meer dan twee maatregelen die we internationaal konden beoordelen op hun effecten; bij covid-19 is er een veel groter menu van mogelijke acties en dan verschillen landen ook nog in de temperatuur in herfst, winter en voorjaar, in het percentage mensen met overgewicht en in de huisvesting van

ouderen – veel rusthuizen (Nederland, België) of drie-generaties in één woning (Italië, Oost-Azië).

De zes lessen van The Lancet

Een nieuwe studie van Prof Devi Shridhar en een team van internationale co-auteurs in The Lancet probeert conclusies te trekken en ik vat ze hier kort samen met mijn eigen subjectieve commentaar.

1. Quarantaine in een hotel onder toezicht werkt beter dan quarantaine thuis waarbij mensen hun huisgenoten in gevaar brengen. Hotels bij Schiphol staan leeg; daar kunnen mensen veilig en onder toezicht een week in quarantaine.

2. 'Contact-tracing' is cruciaal om covid-19 onder de knie te krijgen. Gebroken beloftes door de GGD hebben nu geleid tot zo veel nieuwe infecties per dag dat contact-tracing onmogelijk is geworden. Dat kost honderden levens.

3. Politici in Duitsland, Nieuw Zeeland, Noorwegen, Schotland en Zuid-Korea zijn de goede uitzonderingen waar vertrouwen is gebleven in hun beslissingen. Vrouwelijke leiders hebben beter gepresteerd. Polderen in Nederlandse stijl is bedoeld om draagvlak, acceptatie en vertrouwen te winnen. Voor covid-19 is polderen niet geschikt want het neemt te veel tijd, verduistert verantwoordelijkheden en laat incompetentie bij GGD en RIVM te lang schade aanrichten.

4. Beperkingen op internationaal verkeer spaart levens. Noorwegen is een Europees voorbeeld. De grens met Zweden ging dicht; Schiphol bleef open en de GGD faalde tot verbazing van inkomende passagiers om daar iedereen te testen. Nederland heeft acht keer zo veel doden als Noorwegen…

5. We kunnen niet sturen met het R-getal dat de besmettelijkheid probeert te meten. Schattingen van R lopen drie weken achter en krijgen een andere betekenis wanneer een land kampt met een paar agressieve maar lokale uitbarstingen van het virus. We kunnen maatregelen pas veilig versoepelen wanneer de nationale GGD in staat is om alle uitbarstingen van het virus correct te traceren en mogelijke patiënten tijdig in gecontroleerde quarantaine onder te brengen. Daar is Nederland nog ver van af; prudent beleid is nu om sterke restricties af te kondigen tot het einde van het jaar en pas te versoepelen wanneer de aantallen infecties klein genoeg zijn om ze actief te traceren.

6. Isoleren van ouderen in combinatie met vrijheid voor jongeren heeft tot nog toe nergens ter wereld succes gehad. Prof Shridhar raadt de Europese regeringen aan om harder te proberen het virus te bevechten voor de hele bevolking in plaats van covid-19 te laten doorwoekeren in de buitenwereld en alleen ouderen te isoleren van de rest van de bevolking. Zuur nieuws voor de horeca, maar we moeten geen eigenwijze struisvogels zijn.

Politici vragen ons om vertrouwen; ze moeten zich ook zelf inspannen om dat vertrouwen te winnen. Horeca-ondernemers, fysiotherapeuten, buschauffeurs kunnen lezen dat de ambtenaren hun jaarlijkse loonsverhoging hebben uitonderhandeld terwijl zij failliet gaan. Het MKB kreeg deze week te horen dat de 'loongerelateerde investeringskorting' hen pas in 2022 bereikt. 'Ik zou het ook veel liever eerder willen, maar dat kunnen we niet uitvoeren', zegt staatssecretaris Hans Vijlbrief.

Ik herhaal nog een keer mijn suggestie om te kopiëren wat Oost-Aziatische landen al maanden lang doen: een maandelijkse korting op de energierekening. Administratief eenvoudig; veilig want kan waar nodig worden teruggeboekt; snel en met alle mogelijkheden zoals in Oost-Azië om lagere inkomens en zelfstandigen extra te helpen.

Dan heeft de regering nog een ereschuld aan alle mensen die slachtoffer zijn van de belastingdienst in het schandaal over de kinderopvang en zelfs nu nog eindeloos moeten wachten op teruggaaf. Kamerlid Pieter Omtzigt heeft ideeën klaar liggen om de procedure om te keren en daar is alle reden voor: eerst iedereen per direct schadeloos te stellen en daarna te onderzoeken waar nog correcties nodig zijn. Dat zou ook vertrouwen repareren in onze overheid

En tot slot voor vandaag: voor één keer half eens met Groen Links. Die partij pleitte deze week voor 10.000 euro voor elke 18-jarige, te besteden aan opleiding, training of als bijdrage aan een eigen start-up. Jongeren hebben geleden onder de beperkingen van covid-19; als de ambtenaren (gemiddelde leeftijd 48 jaar) hun loonsverhoging krijgen, is het billijk om ook te denken aan jongeren die school hebben gemist en misschien in een heel moeilijk jaar moeten solliciteren.

De 2, 3 miljard die dat volgens GL kost verdienen we terug – en hier denk ik aan de Partij voor de Dieren en even niet aan GL – door te stoppen met de vogelmoord in de Noordzee en af te zien van nog meer windmolens omdat de nieuwe veilige kleine

atoomcentrales continu schone energie kunnen leveren.

P.S. En mocht een arts het malariamiddel HCQ met zink afraden, verwijs haar dan naar van Yale specialist Harvey Risch met de zoveelste bevestiging dat HCQ met zink levens redt.